

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พรรณนาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน 2) ศึกษาถึงความความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีต่อการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ในภาคเหนือ 3) ทราบถึงข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ในการปรับปรุงการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ที่ทำหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและบัตร ประจำอำเภอ ใน 11 จังหวัดภาคเหนือจำนวน 75 คน และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ที่ทำงานด้านการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือจำนวน 25 คน โดยรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยง การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2546 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2547 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีอายุเฉลี่ย 41 ปี ส่วนเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนมีอายุเฉลี่ย 34 ปี และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีรายได้เฉลี่ย 181,080 บาท และมีอายุงานเฉลี่ย 5 ปี สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนมีรายได้เฉลี่ย 154,358 บาท และมีอายุงานเฉลี่ย 3 ปี โดยมีประสบการณ์การฝึกอบรมเฉลี่ย 2 ครั้ง

สำหรับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ในภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ตามมติคณะรัฐมนตรี มีความเหมาะสมมาก 2 ครั้ง อันได้แก่ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 สิงหาคม 2543 และ วันที่ 28 สิงหาคม 2544 ส่วนการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคล

ในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 27 สิงหาคม 2545 นั้น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมน้อย แต่เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมาก

ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎร ให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง ผลการวิจัยพบว่า มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 สิงหาคม 2543 ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่า ไม่ควรให้บุคคลบนพื้นที่สูง ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ผู้พลัดถิ่นสัญชาติเนปาล และผู้พลัดถิ่นจีนฮ่ออิสระ ที่มีได้เกิดในประเทศไทย แต่ได้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูงไว้แล้วมีสถานะเป็นบุคคลที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ควรผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในลักษณะชั่วคราว และบุตรของชาวเขา ผู้พลัดถิ่น ที่เกิดในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 จนถึง วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 นั้นควรให้สัญชาติไทยแก่บุคคลนั้น ไม่ว่าจะเกิดในห้วงเวลาใดก็ตาม หรือควรให้สิทธิแก่บุคคลนั้นตามสถานะบุคคลของบิดาและมารดา ส่วน มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 สิงหาคม 2544 ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่า คณะรัฐมนตรีควรมีมติกำหนดหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ชัดเจนเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการมากกว่าที่จะใช้ระยะเวลาเป็นตัวกำหนด ควรดำเนินการจับกุมบุคคลบนพื้นที่สูงที่ได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวด้วยความผิดฐานหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย และดำเนินคดีตามกฎหมาย อย่างเคร่งครัด หรือควรจัดหาสถานที่เป็นการเฉพาะเพื่อควบคุมดูแลกลุ่มบุคคลดังกล่าว สำหรับมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 27 สิงหาคม 2545 ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่า ควรยุติการดำเนินการจัดทำข้อมูลประวัติบุคคลบนพื้นที่สูงที่ตกหล่น ควรให้มีคณะทำงานที่มาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

This research study had the following objectives: 1) to describe the personal and socio-economic characteristics of the local government and non-government officers concerned with registration for the population census under the Ministry of Interior for the highlanders in Northern Thailand, 2) to know their opinions on the registration procedures and 3) to get their suggestions or recommendations in improving the registration procedures. Data were collected for a period of seven months (June 2003-January 2004), using a questionnaire that has been tested for its objectivity and distributed to the respondents or officers positioned in the districts in the eleven northern provinces. Respondents were composed of 75 local government officers and 25 non-government officers. Data analysis was Statistical Package Social Science (SPSS/PC), data showed that the local government officers aged 41 years in average, while the non-government officers aged 34 in average. Both local government and non-government officers finished Bachelor's degrees. Annual income of the local government officers was 181,080 baht, and with at least five years of working experience. On the other hand, non-government officers had annual income of 154,358 baht and an average of three years works experience as well as completed an average of two training courses.

Concerning the opinions of the officers on the registration procedures, both the local government and non-government officers shared the same opinions on the two resolutions from the cabinet resolutions namely, August 29, 2000 Resolution and August 28, 2001 that they were suitable for the highlanders of Northern Thailand. However, their opinions varied on the August 27, 2002 Resolution. For the local government officer, this resolution was not appropriate

while the non-government officer considered that this resolution was very appropriate for the highlanders in Northern Thailand.

Recommendations of the officers were as follows: 1) For August 29, 2000 Resolution: Long term legal status should not be given to Burmese, Nepalese and free Yunnanese (Chinese) displaced people who were not born in Thailand. Rather, they should be given temporary legal status. However, rather than allow their children who were born in Thailand only their children who were born in Thailand from December 14, 1972 to February 25, 1992 to have Thai citizenship, allow all children born in Thailand to have citizenship or citizenship of their parents; 2) For August 28, 2001 Resolution: There should be a resolution that establishes a clear policy, rather than using a series of time bound policies that keep changing year to year. For highlanders who have received temporary legal status, the government should either arrest and take legal action against those who break the law or provide a designated place to control them to stay while they wait. 3) For August 27, 2002 Resolution: should discontinue the policy to allow processing personal history documents of those who have never received legal status. The working group to be established to solve the legal status issue should only be made up of those parties who are involved in the legal status issue.